

ΒΙΚΕΛΑΙΑ ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
VIKELAIA MUNICIPAL LIBRARY

Χριστούγεννα! Μια από τις μεγαλύτερες γιορτές της Χριστιανοσύνης, αφού γεννιέται ο Χριστός μας. Μαζί του γεννιέται η αγάπη, η ελπίδα και η καλοσύνη. Τούτες τις μέρες, τις γιορτάδες, που λέει κι ο λαός μας, τις ημέρες χαράς και αγάπης, ανταμώνει η οικογένεια, οι συγγενείς και οι φίλοι, όπως μάς το υπαγορεύουν οι παραδόσεις, τα ήθη και τα έθιμα των ημερών. Στα παλιότερα χρόνια, οι νοικοκυρές ήτανε στο πόδι για μέρες, για να καθαρίσουν, να ασβετώσουν το σπίτι και να ετοιμάσουν τα των ημερών, όπως χριστόψωμα, κουλούρια, δίπλες, μελομακάρονα και κουραμπιέδες, φροντίζοντας το τραπέζι να είναι πλούσιο και γεμάτο. Στο σπίτι στρώνονταν τα καλύτερα υφαντά και προικιά των γυναικών και στο τζάκι έκαιγε ασταμάτητα ένα κούτσουρο, που , που το έλεγαν δωδεκαημερίτη. Ο ρόλος του διπλός: να ζεστάνει και να φωτίζει. Σε κάποιες περιοχές της Ελλάδας ακόμα και σήμερα στολίζουνε ένα καράβι με λαμπιόνια, ενώ σχεδόν παντού έχει υιοθετηθεί πια το έθιμο από τις βόρειες χώρες, του στολισμού του χριστουγεννιάτικο έλατου. Τις παραμονές των μεγάλων εορτών, ομάδες παιδιών πηγαίνουν από σπίτι σε σπίτι για να πουν τα κάλαντα, που διαφέρουν από περιοχή σε περιοχή. Ένα παλιό έθιμο ήταν το σφάξιμο του χοίρου, που τον μεγάλωνε η οικογένεια για μήνες. Είναι εντυπωσιακή η εφαρμογή των αρχών της οικιακής οικονομίας, αφού

ΒΙΚΕΛΑΙΑ ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
VIKELAIA MUNICIPAL LIBRARY

κυριολεκτικά δεν έμενε ούτε ένα ελάχιστο μέρος του ζώου ανεκμετάλλευτο. Με το κρέας του επίσης έφτιαχναν σύγλινα, με κομμάτια από το κρέας του χοιρινού, αποθηκευμένο στο λίπος του για τους δύσκολους μήνες του χειμώνα.

Η Πρωτοχρονιά επιφυλάσσει έθιμα, όπως οι «καλές χέρες», δηλαδή τα χρήματα, που δίνουν οι μεγαλύτεροι, παππούδες, γιαγιάδες και θείοι στα παιδιά, η κοπή της βασιλόπιτας, ο εντοπισμός του φλουριού από τον τυχερό, που θεωρείται ότι θα συνοδεύεται από τύχη ολοχρονίς και η αναμονή των δώρων του Αη Βασιλη, που έχει λάβει πλέον τη μορφή ενός παχουλού χαρωπού Αγίου με τόπο διαμονής του το χιονισμένο Βόρειο Πόλο. Καμία σχέση δηλαδή με τον πραγματικό Άγιο Βασίλειο της ορθόδοξης εκκλησίας μας, τον λιπόσαρκο φιλόανθρωπο, γνωστό και ως Βασίλειο της Καισαρείας ή Μέγα Βασίλειο, σημαντικό θεολόγο και Πατέρα της Εκκλησίας μας, που χάρισε την περιουσία του στους φτωχούς της Καππαδοκίας, απ'όπου καταγόταν. Ήταν αυτός, που καθιέρωσε τη διανομή αγαθών - τρόφιμα, ρούχα, χρήματα- και κάθε είδους βοήθειας σε φτωχές οικογένειες και απόρους. Το έθιμο της **βασιλόπιτας** μάλιστα συνδέεται με τον Άγιο Βασίλειο. Σερβίζεται στο γιορτινό τραπέζι της **Πρωτοχρονιάς**, δηλαδή την ημέρα που τιμάται η μνήμη

ΒΙΚΕΛΑΙΑ ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
VIKELAIA MUNICIPAL LIBRARY

του. Σύμφωνα με την παράδοση μπήκαν κάποτε εχθροί στην Καισάρεια και έκλεψαν όλα τα χρυσαφικά. Με ένα θαυματουργό τρόπο βρέθηκαν τα κοσμήματα και ο επίσκοπος Άγιος Βασίλειος σκέφτηκε να κάνει μια τεράστια πίτα, όπου μέσα έβαλε τα κοσμήματα. Καθένας που έπαιρνε ένα κομμάτι αποκτούσε και το κόσμημα που περιείχε το κομμάτι του. Έτσι όλοι ήταν ευχαριστημένοι που είχαν πάλι χρυσά κοσμήματα. Οι γιορτές του Δωδεκαημέρου κλείνουν με την εορτή των Φώτων, οπότε φωτίζονται και αγιάζονται τα νερά και η πλάση ολόκληρη ενώ διώχνονται οι καλικάντζαροι, που μολύνουν τους ανθρώπους και τις περιουσίες τους. Όλα αυτά τα έθιμα και οι παραδόσεις δίνουν τη δύναμη στο λαό να συνεχίσει να δημιουργεί, έτσι όπως έχει συνηθίσει, γλυκαίνοντας το σκοτεινό μεσοχείμωνο, που διανύει, χαρίζοντας χαρά σε μικρούς και μεγάλους και φέρνοντας κοντά τους ανθρώπους.

Ο προϊστάμενος της «Β.Δ.Β.»

Δημήτρης Χ. Σάββας